

Varhaiskasvatuksen loma-aikojen asiakasmaksuista 1.6.2022 alkaen

231/02.05.00/2022

SITLA 26.04.2022 § 39

Valmistelija Sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, p. 050 5965 155,
jarmo.pynnonen(ät)forssa.fi

Laissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) säädetään kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa annettavasta varhaiskasvatuksesta perittävien asiakasmaksujen perimisestä. Lakisääteisesti on määritelty muun muassa maksujen määräytyminen (vrt. maksun määrittelyn perusteena olevat tulot, maksuun vaikuttava perheen koko, sisarusten maksujen määräytyminen, maksun periminen poissaolon ajalta, maksun määrittämisen aikaikkuna ja maksun tarkistaminen), maksujen enimmäistasot, pienin perittävä maksu sekä maksun perimättä jättäminen ja alentaminen. Huomioitavaa on, että kunta voi omalla päätöksellään määrittää asiakasmaksut lain säätämää tasoa alhaisemmiksi.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 4 §:n mukaan varhaiskasvatuksesta määritellään kuukausimaksu, joka voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana (1.8.-31.7.). Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja hän on poissa varhaiskasvatuksesta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten varhaiskasvatuspäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot. Edellä kuvattuun perustuen suurimmalla osalle Forssan varhaiskasvatuksen asiakkaista heinäkuu on maksuton kuukausi.

Loma-ajoista etenkin kesäaika – 1.6.-31.8. – aiheuttaa erityisjärjestelyjä varhaiskasvatuspalvelujen organisointiin. Vakiintunut käytäntö on, että varhaiskasvatuspalveluja käyttävien lasten huoltajilta tiedustellaan keväällä kesäkuukausien palvelutarvetta ja palvelutarjonta sopeutetaan asiakkaiden ilmoittamiin palveluvarauksiin. Viime vuosina kesäajan palvelutarve on kasvanut, johon syynä lienee ainakin osittain ollut pandemiatilanteessa tapahtuneet vuosivaihtelut.

Varhaiskasvatuksen tulevan kesän palvelujen organisointi poikkeaa tavanomaisesta siten, että palvelualueen palveluverkossa tapahtuu tulevan toimintavuoden alussa merkittäviä muutoksia Kurjenpesän ja Taikatuulen päiväkotien toiminnan siirtyessä Akvarellin päiväkotiin ja Päiväkoti Augustinan filiaalimallin toiminnan päättyessä Hämeentie 17:ssä. Em. johtuen palvelutarpeeseen vastattaessa on henkilöstön organisointi tulevina kesäkuukausina aiempaa haastavampaa.

Kuluvan kesän osalta olisikin hyvä ottaa käyttöön toimintatapa, jossa huoltajien ennalta ilmoittamien kesäajan poissaolojen perusteella voidaan tietyin kriteerein huoventaa asiakasmaksuja. Ko. käytäntöä sovelletaan eri puolilla Suomea.

Viime vuosina loma-aikojen palvelutarpeen varauksissa on ollut huomattavissa suuntaus, jossa lapsille varataan varhaiskasvatusaikaa, jota ei kuitenkaan käytetä. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 10 § toisen momentin mukaan ”jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.”

Forssassa ei ole hyödynnetty em. lain pykälää, mutta jatkossa ko. lainkohta on tarkoituksenmukaista ottaa käyttöön myös Forssassa, jotta turhilta varauksilta vältyttäisiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta päättää, että

1. Varhaiskasvatuksessa kokeillaan vuonna 2022 käytäntöä, jossa ei peritä asiakasmaksua, jos lapsi on poissa ennalta ilmoitetusti kesä-, heinä- ja elokuun aikana kaikki kolme kalenterikuukautta tai kaksi perättäistä kalenterikuukautta. Maksuttomuuden edellytys on, että kesäajan palvelutarvekyselyyn on vastattu 8.5.2022 mennessä Päikky -asiakashallintajärjestelmässä. Jos lapsi on läsnä sinä aikana, joka on ilmoitettu vapaaksi, maksuttomuus peruuntuu ja maksu peritään normaalin käytännön mukaisesti.

Kokeilun vaikutusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymään sekä varhaiskasvatuspaikkojen kesäajan käyttöön arvioidaan syksyllä 2022 ja em. arvion perusteella päätetään, jatketaanko ko. käytäntöä myös kesällä 2023.

2. Forssan varhaiskasvatuksessa otetaan 1.6.2022 alkaen käyttöön Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukainen mahdollisuus periä asiakasmaksua huoltajien loma-aikoina peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikkavarauksesta (1503/2016, 10§). Maksua peritään puolet määritellystä kuukausimaksusta. Vaikka lapselle ei lain mukaisin perustein ole määritetty lainkaan kuukausimaksua (vrt. 0-maksu), voidaan käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet lain mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

Varatun varhaiskasvatustarpeen peruminen on tehtävä kirjallisesti viikkoa ennen kyseisen varauksen alkamista. Peruminen tehdään

Päikky-asiakashallintajärjestelmässä suunnittelema lapselle poissaolo kyseiselle jaksolle tai mikäli sähköinen asiointi ei ole mahdollista, voi peruutuksen tehdä kirjallisesti varhaiskasvatussyksikköön.

Ko. toimintatapa on voimassa toistaiseksi.

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.